І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 141. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 3-го СЕРПНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 3, 1966 No. 141. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 2-го серпня 1966

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ СХВАЛЮЄ ЗАКОНОПРОЄКТ, який уповноважить Президента наказати летунським механікам вернутися до праці та закінчити страйк на п'ятьох летунських лініях, який триває вже четвертий тиждень. Сенатська Комісія Праці і Добродійности схвалила законопроєкт більшістю 10-ох до 6-ох голосів в цій справі 1-го серпня, а 2-го серпня його мав прийняти повний Сенат. Президент дістане повновласть наказати механікам вернутися до праці на протяг 180-ох днів, або на коротший реченець, а під час того мали б продовжуватися переговори про новий контракт праці для 35,000 механіків, які затруднені в п'ятьох летунських лініях. Дехто плянує, щоб Конгрес, а не Президент, мав право видавати наказ про закінчення страйку.

ПРИБУТКИ 500 ВЕЛИКИХ КОРПОРАЦИЙ в першій половині цього року збільшилися на 10.2 відсотка в порівнянні з тим самим часом в 1965-му році і становили 9,323,764.000 долярів, а в минулому році — 8,459,340.000 долярів. Тільки прибутки корпораццій, які продукують фармерські машини, автомобільних корпорацій, сталеварень і цементарень в першому півріччі цього року виказують зменшення прибутків в порівнянні з минулим роком. Зменшення прибутків автомобільних корпорацій настало тому, що люди купують менше авт у зв'язку з дискусією про „безпечні авта", яка ведеться в Конґресі, де мають схвалити окремий законопроєкт в цій справі.

ПРОФЕСОР ЕКОНОМІКИ ГАРДВАРДСЬКОГО університету Готтфрід Гаворлер твердить, що вказівки Уряду президента Джансона в справі стабільности заробітних платень і висоти цін на товари не можуть бути успішним засобом до поборювання інфляції. На думку професора Габерлера до припинення інфляції треба зменшити федеральні видатки, збільшити податки та збільшити відсотки від позичок. Думки Гаверлера містяться в новому зміненому виданні його книжечки під заголовком: „Інфляція — її причини і лікування".

В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ЦЬОГО РОКУ Корпорація Комунікаційних Сателітів дала прибутків з комунікаційного сателіта „Вчасний Птах" 2,107,000 долярів. „Вчасний Птах" був випущений в квітні 1965-го року і він тепер кружляє на висоті 22,300 миль понад Атлантійським океаном та передає 240 двобічних телефонічних передач та телевізійні й інші форми відомостей. Досі „Вчасний Птах" дав прибутків на суму 4,246,000 долярів. Він почав прибутково працювати 28-го червня 1965-го року. Число клієнтів в цьому році значно збільшилося.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ГАРРІ С. ТРУМАН недужає на недугу „Коліт" (запалення грубої кишки), як це твердив його особистий лікар д-р Вілліям Ґреґем. Ця недуга послабила 82-річного Трумана, і він перебуває в шпиталі в Кензас Сиҭі, Мізурі. Лікар заявив, що немає причини до алярму, бо колишній президент видужає зі своєї недуги. Д-р Ґреґем плянує перевести при цій нагоді загальні оглядини здоров'я Трумана. Другий колишній президент 75-річний Двайт Д. Айзенгавер перебуває в армійському шпиталі Волтера Ріда у Вашинґтоні у зв'язку з недугою артретизму.

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛ ВО НҐУЄН ДЖІЯН — МІНІСТЕР ОБОРОНИ в уряді Північного В'єтнаму появився публічно в неділю перший раз від 10 травня. Відсутність генерала Джіяпа зроджувала підозріння, що він попав у неласку. Останній його виступ під час церемоній відзначення 39-их роковин існування червоної армії Китаю вказує, що він далі керує військовою політикою Північного В'єтнаму. Генерал Джіяп говорив промову під час цієї церемонії і в цій промові вихваляв червоний Китай.

ЄПИСКОП КІМБЕРЛІ І КУРУМАН — ДВОХ МІСТ У ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ Кляренс Ґровтгер заявив, що він відречеться від запланованої поїздки до Каліфорнії, де він народився і виріс, якщо південно-африканський уряд не дасть йому візи на повернення до країни. 37-річний єпископ гостро критикує уряд Південної Африки за його расову політику й тому уряд не надто зацікавлений у його повороті. Уряд заявляє, що єпископ Ґровтгер повинен старатися про поворотну візу в південно-африканському конзуляті на терені ЗДА.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ КОНСУЛ В ЛЮМУМБАШІ (КОЛИСЬ ЕЛІЗАБЕТВІЛ) залишається на своєму становищі. Радіо в Бельгії подало було, що бельгійський консул П'єр Маршаль буде відкликаний з Конґа за те, що він мав допомагати ребеліянтам проти урядових військ. Міністерство закордонних справ Бельгії вияснило, що консул Маршаль залишається на своєму становищі.

ПРИНЦ ФІЛІП, ЧОЛОВІК АНГЛІЙСЬКОЇ КОРОЛЕВИ НЕ ДІСТАВ призначення на почесне членство в науковій організації британських фізиків. Більшість членів Інституту Фізики і Фізичного Товариства голосувала проти наділення британського принца почесним членством в цій організації.

ДОЧКА ЕСПАНСЬКОГО ДИКТАТОРА МАРЧІОНЕСА ВІЛЯВАРДЕ малощо не згинула від уколу меча, який відбився від костей бика, вислизнувшись при вигненні з рук матадора, і полетів на перший ряд глядачів, де вона сиділа. Вище в льожі сидів сам Франко з дружиною.

ЛОЯЛЬНІ ДО УРЯДУ І ПОВСТАНСЬКІ ВІЙСЬКА В НІҐЕРІЇ ШУКАЮТЬ ПОРОЗУМІННЯ. Провідники двох ворожих з'єднань відбули конференцію, щоб запобігти громадянській війні, яка загрожує країні між північними магометанами і південними християнами. Дотепер невияснена доля шефа штабу ніґерської армії Батафемі Оґундіне, якого правдоподібно тримають як закладника повстанці. Повстанці вимагають виборів у країні й повернення цивільної влади. Велика частина країни контрольована повстанською армією.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ ЗДА РИЧАРД НІКСОН був прийнятий на спеціяльній авдієнції Папою Павлом VI. Папа і Ніксон розмовляли в папській бібліотеці майже одну годину. Говорять, що темою розмови була справа війни у В'єтнамі. Ніксон відбуває подорож по світі та в той самий час переводить політичні розмови. Він все ще є потенціяльним кандидатом на президента ЗДА з республіканської листи.

В БАВАРІЇ АРЕШТУВАЛИ КОЛИШНЬОГО МІНІСТРА ОБОРОНИ КАРЛЯ ЕВЕРСА. Йому закидують, що він відповідальний за викриті надужиття в цьому міністерстві. 62-річний Еверс мав взяти різні грошеві хабарі від трьох великих німецьких фірм. Прокуратор не подає покищо, які великі суми цих хабарів.

ЗДА відзначили „Тиждень Поневолених Націй"

Вашинґтон. — Цьогорічне відзначення „Тижня поневолених націй" пройшло у ЗДА дуже врочисто. Як і кожного року, офіційно проголосив „Тиждень поневолених націй" президент ЗДА Линдон Б. Джансон, встановляючи цей тиждень на час від 17-го до 23-го липня і закликаючи відзначити його відповідними святкуваннями й імпрезами. 35 губернаторів окремих стейтів видали окремі проклямації про „Тиждень поневолених націй " в їхніх стейтах, а саме Джордж К. Воллес в Алабамі, Вільям А. Іґен в Алясці, Семюел П. Ґоддард в Арізоні, Орвел І. Фобус в Арканзас, Едмунд Дж. Бравн в Каліфорнії, Джон А. Лав в Колорадо, Джон Демпсі в Конектикат, Чарльз Л. Террі в Делевар, Джон А. Бернс в Гаваях, Отто Кернер в Іллиной, Роджер Д. Браніджін в Індіяні, Гарольд І. Гюз з Айови, Едвард Т. Бретґітт в Кентакі, Джон Г. Рід в Мейн, Дж. Міллярд Тейвс в Меріленд, Джон А. Вольп в Массачусеттс, Джордж Ромні в Мишиґен, Воррен Е. Гірнс в Мізурі, Джан В. Кінґ в Ню Гемпшир, Ричард Дж. Гюз в Ню Джерзі, Дж. М. Кемпбел в Ню Мехіко, Нельзон А. Рокефеллер в Ню Йорку, Ден К. Мур в Норт Каролайні, Вільям Л. Гай в Норт Дакоті, Джеймс А. Ровдс в Огайо, Марк О. Гетфілд в Ореґон, Вільям В. Скрентон в Пенсилвенії, Джеймс Г. Чафі в Ровд Айленд, Роберт Е. МекНейр в Савт Каролайні, Джон Конneллі в Тексас, Франк Дж. Клемент в Теннесі, Кальвін Л. Гемптон в Ютаг, Філіп Г. Гофф в Вермонт, Міллс І. Годвін у Вірджінії і Воррен П. Новлес з Віскансин, як також комішенер Дистрикту Коломбії. Багато посадників міст проголосили проклямації про відзначення „Тижня поневолених націй" у своїх містах, між ними посадник великого Ню Йорку Джон В. Ліндсей.

Збожеволілий студент в Тексасі вбив 14 осіб і поранив 33

Остін, Тексас. — 1-го серпня 25-річний студент архітектури Чарлз Дж. Вітман виліз із цілим арсеналом зброї й амуніції на вежу університетського будинку, 27 поверхів заввишки та звідтам цільними пострілами вбив 12 осіб і 33 особи поранив, аж вкінці вдалося поліцистові Ромерові Мартінесові вилізти на вежу та там застрелити божевільного злочинця. Це сталося вдень, а вночі Вітман застрелив в своїм домі свою матір і на смерть проколов ножем свою дружину. Таким чином число загинулих осіб становить 15. Між застреленими є вагітна мати, яку злочинець поранив у живіт, і в шпиталі вона породила неживу дитину. Злочинець стріляв впродовж 80-ох мінут. Поранених осіб не можна було рятувати, ані не можна було забрати тіл вбитих, бо злочинець стріляв до кожного, хто появився на площі. В помешканні Вітмана поліція знайшла листа, в якому він писав про ту криваву розправу, якої він доконав на своїх невинних жертвах. Першою жертвою злочинця була якась жінка, яка хотіла їхати елевейтором, яким Вітман виїхав на вежу. Другою його жертвою була мати-туристка з двоїма дітьми. Перед самим полуднем злочинець зі зброєю й амуніцією стояв на вежі перед самим годинником і стріляв до кожного, хто появився на площі внизу. Університетський працівник Френк Монас вибіг на площу та остерігав всіх, щоб не появлялися на площі. Між вбитими є один неґритянський студент, який їхав ровером і впав жертвою злочинця. Одна дівчина дістала кулю в голову і негайно впала на землю. Три інші особи 80 мінут лежали вбиті на землі, і ніхто не міг до них зблизитися, поки не прибуло панцерне авто. Злочинець стріляв і до поліциста Мартінеса, але його не поцілив, і поліцистові вдалося вбити Вітмана. Злочинець цілу ніч приготовляв свій арсенал, в якому були 4 рушниці й кріси, 1 пістоль та ніж. Вчителі хвалять Вітмана як дуже доброго студента. Також і батько злочинця з похвалою відзивається про свого сина, який вислужив 4 роки при Корпусі Морської Піхоти і був звільнений із почесним свідоцтвом. Вітман був вівтарним хлопцем і зразковим скавтом.

Другий З'їзд Українських Журналістів Америки і Канади відбудеться в Торонті в листопаді ц. р.

Торонто, Канада. — Управи Спілки Українських Журналістів Канади і Спілки Журнал. Америки окремим комунікатом інформують, що „згідно з бажанням Першого З'їзду Українських Журналістів Америки і Канади (який відбувся в жовтні 1965-го року на Союзівці), Другий З'їзд Українських Журналістів Америки й Канади відбудеться цього року в Торонті в суботу й неділю 5 і 6-го листопада. Господарем З'їзду буде Спілка Українських Журналістів Канади". В повідомленні подано, що на порядок нарад З'їзду наміčено три доповіді: „Світла і тіні Першого З'їзду та його спадщина Другому З'їздові", „Українська преса в ССCP" та „Українська еміґраційна преса з погляду сучасної журналістики". Завданням З'їзду буде: 1. Схвалити кодекс етики українського журналіста, 2. Перевести об'єднання СУЖ Америки і СУЖ Канади на базі федерації та 3. Проголосити звернення до українців - журналістів в Україні. Під час З'їзду відбудеться зустріч українських журналістів з громадянством та панель на тему взаємовідношення української преси, видавця, журналіста і читача. Подробиці програми — прізвища доповідачів і панелістів та приміщення, в якому буде відбуватися з'їзд, будуть своєчасно проголошені.

Православна Церква врахована до важливих Церков у ЗДА

Вашинґтон. — Православна Церква враховується відтепер до важливіших віровизнань у ЗДА на рівні з протестантським, католицьким і жидівським. На основі резолюції конґресмена з Ню Джерзі Чарльза Джоельсона Конґрес ЗДА ухвалив, що всі урядові відклики до важливіших віровизнань у ЗДА включатимуть побіч протестантів, католиків і жидів також православних.

Ця резолюція появилася в конґресових звідомленнях за 26-го липня 1966 і була запропонована правничою Комісією.

На Союзівці цієї суботи: „Торонтонський вечір"

Союзівка, Керґонксон. — У найближчу суботу, 6-го серпня, програму звичайного під час вакаційного сезону культурно - розвагового вечора на цій оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах виконає одна із найбільш популярних і найбільш люблених артистичних груп з Торонта в складі: Григорій Ярошевич - Манько, заслужений артист і оперовий співак в Україні і на еміґрації; Богдан Климкович — тенор, який студіював спів у д-ра Василя Тисяка та Григорія Ярошевича і також у д-ра Вінчі, професора торонтської консерваторії; Стефа Жовнір-Клос, піяністка і знана акомпаніяторка жіночого квартету „Верховина" в Торонті; Володимир Довганюк — знаний актор, відомий з виступів у театрі „Заграва" в Торонті, виконавець ролі Гриця Зазулі пера Е. Козака; Стефа Федчук — драматичне сопрано, учениця світової слави співачки Нінон Валєн, лавреатка міжнародного співочого конкурсу в Бельгії, в останньому наспівала платівку українських пісень для „Ар Сі Ей", яку тепер ця компанія поширює в 37-ох країнах світу. Подібні вечорі на Союзівці в минулих роках, аранжовані артистом Володимиром Довганюком, належали до найкращих того роду імпрез.

О. ЛЮБОМИР ГУЗАР МАТИМЕ ДОПОВІДЬ ПРО ВАТИКАНСЬКИЙ СОБОР

Союзівка, Керганксон. — У найближчу неділю, 7-го серпня ввечорі, вакаційний душпастир Союзівки всч о. Любомир Гузар доповідатиме про Другий Ватиканський Собор, його рішення та значення. Доповідь відбудеться в великій залі „Веселки" після вечері.

В АЛЬБЕРТІ, КАНАДА ВІДЗНАЧЕНО УРОЧИСТО 75-РІЧЧЯ ПОСЕЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ

Едмонтон. (М. Х.) — 75-ліття поселення українців в Алберті відзначено урочисто в неділю 17 липня ц. р. в Елк Айленд парку, 20 миль на схід від Едмонтону, заходом відділу Комітету Українців Канади в Едмонтоні при великому здвизі народу. Англомовний щоденник „Ди Едмонтон Джорнел" нарахував понад 25,000 приснутніх. Такому численному здвигові сприяла гарна погода тієї неділі, хоча цілий минулий тиждень перепадали дощі і тому були оправдані побоювання, що святкування не відбудуться взагалі; якщо ж відбудуться — то напевно при невеликому числі народу. Окремого чару святкуванням 75-річчя надали пластуни, які вже вночі з п'ятниці на суботу 16 липня стали приїжджати поїздами до Едмонтону з усіх осередків Канади, ЗДА і навіть з Европи по дорозі до табору Крайової Пластової Зустрічі у Скелястих Горах. Притягала також приявність обох наших Владик, прем. Л. Б. Пірсона.

Святкування почалися зараз по 4-ій год. благодарним молебнем в намірені українського народу, що його відслужили спільно обидва наші Владики з Едмонтону: архиєпископ УГПЦ Андрей і єпископ УКЦ Ніл перед пам'ятником українським піонерам біля Української Хати на горбку в тому ж парку. З Владикою Андреєм співслужили панотці: о. прот. Олександер Хом'як, прот. Григорій Василів, прот. Михайло Юрківський, прот. Дмитро Лучак, о. Остап Фляк (усі з Едмонтону) та Мирослав Крищук з Веґревіл. Асистував Владиці о. Петро Біланюк з Ванкуверу. З Владикою Нілем співслужили панотців: Ярослав Федуник Юрій Ковальський, Микола Головатий, Мирон Мартинків (усі з Едмонтону), пл. сен. Володимир Івашко (з Саскатану) та Севастіян Шевчук, ЧСВВ (з Мондеру). Співав чоловічий хор „Дніпро" під орудою Романа Солтикевича. Опісля прем'єр Канади Лестер Б. Пірсон, який прилетів на це святкування з Оттави, поклав вінок перед пам'ятником піонірам у товаристві колишнього першого українського посла до федерального парляменту М. Лучковича, голови відділу КУК адв. Петра Саварина. Їх супроваджали: президент КУК о. прелат В. Кушнір, мін. Амвросій Головач від провінційного уряду Альберти, обидва судді: Петро Рещук та Іван Дікур, голова Осередку НТШ в Едмонтоні інж. В. М. Мацьків, члени президії КУК, представники організацій, кореспонденти, які прилетіли з прем'єром з Оттави, кореспонденти англоловного щоденника „Ді Едмонтон Джорнел", двох телевізійних станцій: СБС і СФРН та майже всіх радіостанцій в Едмонтоні (дев'ять) і з Кемвроз (одна). Довкруги Владик з панотцями, прем'єра і почесних гостей стояли стрункими лавами: понад 400 пластунів (ок) під проводом пл. сен. Миколи Світухи з Оттави, голови КПС з Торонта, вдержуючи лад разом з відділом СУМ (з Едмонтону)

(Продовження на стор. 4-ій)

Упокоївся Голова Президії Консисторії УГПЦ прот. Тома Ковалишин

Вінніпеґ. — У п'ятницю 22 липня в лікарні Ст. Боніфас у Вінніпезі, упокоївся в Бозі, на 52-му році життя, Голова Президії Консисторії Української Греко-православної Церкви в Канаді Отець Прот. Тома Ковалишин.

Прот. Т. Ковалишин народився в Рама, Саскачеван, 15 червня 1915 р. У сан Священика був рукоположений 7 серпня 1940 р. Крім своєї душпастирської праці отець Тома Ковалишин чимало потрудився на ниві як український, так —і загально канадійський — на становищі капеляна канадійської армії, ректора Інституту ім. Петра Могили в Саскатуні, члена Дирекції Колеґії Св. Андрея і в інших суспільних ділянках життя. На пост Голови Президії Консисторії був обраний 1963 р., і переобраний Церковним Собором 1965 р. на чергову каденцію — до 1970 року.

Покійний осиротив дружину Анну з дому Білоус і троє дітей.

Верховний Совєт СССР має обрати нового прем'єра і „президента" та міністра охорони публічного порядку

Москва. — У вівторок 2-го серпня ц.р. тут почалася чергова сесія Верховного Совєту СССР, тобто совєтського „парляменту" який скликають два рази на рік всього на дво-чи триденні сесії. Головне завдання цього „парляменту" приймати до відома рішення партійного проводу і затверджувати укази, прийняті і введені вже президією Верховного Совєту. Згідно з повідомленнями чужоземних кореспондентів, під час цієї сесії мають бути „обрані" новий прем'єр СССР та новий голова президії Верховного Совєту. В теперішній ситуації немає ніяких виглядів на зміну на цих постах: прем'єром залишиться напевно Алексєй Косиґін і „президентом" Микола Підгорний, який виконує тепер цю функцію, зайнявши місце А. Мікояна. Деякою новиною буде обрання чи точніше затвердження міністра охорони публічного порядку. Створено це нове міністерство у зв'язку із посиленою тепер в СССР боротьбою проти все частіших і численніших виявів хуліґанства, яким то терміном визначується в СССР усякого роду злочинність. Передбачають, що міністром цієї нової совєтської поліційної установи буде Вадим С. Тікунов, один із керівників поліції в РСФСР.

Чистка в Китаю продовжується

Лондон. — В дальшому перебігу чистки у комуністичному Китаї зліквідували шефа штабу китайської армії Ло Джуї Чінга, який від кількох років заступав також часто хворого міністра оборни Лію Фао. Про ліквідацію Чінга не було ніякого офіційного повідомлення. Та в недільній церемонії дня армії в Пейпінґу головну промову виголосив Янґ Ченґ-ву — раніше заступник шефа штабу армії, що його заповіли „виконуючий обов'язки шефа штабу". Вже раніше завважувались тертя між армією і партійним проводом у червоному Китаї. Ло Джуї Чінґ вимагав повної автономії для армії без встрявання керівників партії до щоденних зайнят в армії, як також вимагав респектувати партійними органами стратегічні і тактичні рекомендації військових керівників,

ЄПИСКОП КОДДЕР З КВІБЕКУ ПОЖЕРТВУВАВ $500.00 НА УКРАЇНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ В РИМІ

Кардинал Кушінґ та численні інші католицькі Владики ЗДА і Канади висловлюють захоплення проєктом університету та надсилають свої пожертви

Як уже свого часу інформовано, Адміністрація „Свободи" переслала всім 384 римо - католицьким Владикам ЗДА і Канади англомовну книжечку „Наш Український Кардинал", видану Українським Народним Союзом з метою причинитись цим виданням до — як сказано в передмові до неї — закріплення в документі, слові й ілюстрації історичної події креування митрополита - ісповідника Йосифа Сліпого на четвертого в тисячолітній історії християнської України кардинала Вселенської Церкви і до збірки фондів на запланований Кардиналом Український Католицький Університет в Римі. Одним із перших відгукнувся на цю акцію відомий приятель українців, бруклинський архиєпископ Брайєн МекЕнтеґарт, переславши на фонд Університету $500.00 Таку саму пожертву в сумі $500 на фонд Університету переслав тепер до Адміністрації „Свободи", за посередництвом ВПреосв. Максима Германюка, Митрополита Української Католицької Церкви в Канаді, квібекський Владика Жерар-Марі Коддер з Сен-Жан-де-Квібек. ВПреосв. Митрополит Максим в листі до редакції пише: „В прилозі пересилаю чека на 500.00 дол., дар римо-католю. Владики Жерар-Марі Коддера на Український Католицький Університет в Римі. Цей Владика, мій добрий знайомий, переслав мені цього чека, разом із супровідним листом, прохаючи мене доручити цього чека, кому належиться, бо він сам менше обзнайомлений з Вашою організацією в ЗДА..." Крім згаданих двох Владик, бруклинського й квібекського, які переслали по 500.00 дол. на УКУніверситет в Римі, відповідні пожертви на ту саму ціль переслали ще Владики: Томас Рілі з Кембридж, Масс., Сильвестер Трейнен з Айдаго, Джан Вілон з Клівленду, Джордж Кабана з Шербрук в Квібеку в Канаді, Джан Меґваєр з Ню Йорку, Андре-Марі Сімішелла з Монтреалю в Канаді, Генрі Доннелі з Дітройту, Марк Каррол з Вішіта, Кензас, Джан Доґерті з Ню Джерзі, Генрі Рутієр з Альберти в Канаді Чарльз Лелмсінґ з Кензас Сиҭі, Вінсент Лінард з Питсбурґу, Флойд Беґін з Овкленд у Каліфорнії, Джозеф Ґрін з Мишиґену, Роман Аткелскі з Мілвокі у Висконсин, Ремі де Ру з Вікторії в Британській Колюмбії в Канаді, Ромео Бляншет з Джоліст в Іллиной, Мартін Стентон з Джерзі Сиҭі та інші. Разом з пожертвами, як також і без пожертв надходять листи, в яких римо-католицькі Владики ЗДА і Канади з найбільшим признанням висловлюються про український нарід та його Церкви, часто із зворушенням згадують про свої зустрічі з Кардиналом Йосифом Сліпим під час Ватиканського Собору та, зокрема, з великим захопленням говорять про заплановане та поступово здійснюване Кардиналом Йосифом встановлення Українського Католицького Університету в Римі. До таких зворушливих листів належить зокрема лист від Кардинала Ричарда Кушінґа, Архиєпископа Бостону, в якому цей високий достойник Католицької Церкви м. ін. пише: „Дякую Вам за книжечку, написану на згадку креації четвертого Українського Кардинала в тисячолітній історії Християнської України. Постараюся скільки зможу поширити цю книжку та зроблю все, що в моїй силі для збірки фондів на здійснення одного із великих задумів Їх Еміненції (Кардинала Сліпого). Я дуже жалую, що не можу написати Вам довшого листа, але я був хворий, дуже хворий. Я провів два тижні в шпиталі св. Єлисавети, покинув його самовільно та мав сильний поворот недуги. Впродовж останніх двох тижнів моя кімната в архиєпископській резиденції виглядає як своєрідний шпиталь... Бажаючи Божого благословення для Вас і для Ваших, залишаюсь Вашим відданим приятелем — Ричард Кардинал Кушінґ, Архиєпископ Бостону".

Надіслані пожертви й копії всіх цих листів „Свобода" пересилає на адресу Їх Еміненції Кардинала Йосифа в Римі.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Японія в Сибіру

Довгими десятиріччями совєтська пропаганда не переставала застрашувати своїх громадян загрозою японського імперіялізму, японськими загарбниками, які, мовляв, тільки про те й думають, щоб напасти на Совєтський Союз і загарбати багаті на сировці та інші природні ресурси області Сибіру. У висліді цієї пропаганди в очах совєтських громадян вимальовувався образ зажерливого, кровожадного японського самурая, який простягає свої кігті по сибірське золото, вугілля і залізну руду.

Підсилювано це вороже наставлення до Японії і японського народу ще й криком про її „незаконні" територіяльні претенсії супроти Совєтського Союзу, що виявилися, до речі, в оправданих і зрозумілих вимогах Токіо повернути Японії південні Курілі, загарбані Москвою у висліді другої світової війни без ніяких воєнних зусиль із совєтського боку. Перетворивши ці споконвічні японські території на військову базу, Москва проголосила їх невід'ємною частиною території СССР, і вимоги про їх повернення трактувала і трактує, як вияв японського ... загарбництва й реваншизму.

Але часи змінюються, змінюється й совєтська політика. Загрожена ростом мілітарної, зокрема нуклеарної, могутности комуністичного Китаю, Москва починає розглядатися в Азії за евентуальними союзниками проти комунокитайського імперіялізму, що заявив і обстоює зі свого боку територіяльні претенсії у відношенні до Совєтського Союзу: вимоги повернути величезні простори Сибіру і Далекого Сходу, окуповані російською імперією в останніх сторіччях. Навіть призвичаєні до різних зигзагів совєтські громадяни мусіли жахнутися, дізнавшися, що найбільш актуальним і найбільш надійним союзником Москви проти комунокитайського загарбництва мала б бути тепер ... імперіялістична Японія.

Шестиденні відвідини совєтського міністра закордонних справ Андрея Громика в Токіо, його переговори з керівниками японського уряду й вислідн тих переговорів стали несподіванкою для політичної опінії світу. Не повелося японцям, правда, добитися будь-яких поступок щодо колишніх японських територій, але ніби в рекомпенсату за небажання Москви говорити в цій справі Японія одержала можливість брати участь в розбудові промислового і господарського життя совєтського Сибіру. Туди, куди не могли дістатися японці збройною рукою, завоюванням, вони матимуть змогу проникнути тепер своїми організаційними й індустріяльними здібностями. Задурно вони Москві Сибіру не будуть розбудовувати: одержать місце для надміру своїх робітних сил та для збуту своєї продукції, і, як мудрі політики, добиватимуться поступово щораз нових концесій і поступок від Москви. Хто-зна, чи за скількись там років і сама Москва не запропонує Японії ... повернути деякі загарбані в неї території. Вже тепер, по відвідинах Громика в Токіо, одержано звідти вістки, що Москва погоджується віддати Японії два із менших Курільських островів. Не виключено, що за який рік чи два Совєтський Союз „великодушно" відступить Японії чи продасть за відповідну рекомпенсату загарбані ним же японські території.

Все це, правда, справа майбутнього, проте факт залишається фактом: вже нині і Москва і Токіо погодилися спільно працювати над економічним розвитком Сибіру. Активною стороною в цьому погодженні буде не Совєтський Союз, а Японія, яка інвестуватиме в розбудову сибірської індустрії і свій капітал, і своїх людей, яка зуміє витягнути для себе з цієї „співпраці" якнайбільші користі. Здійснена Андреєм Громиком домова Москви і Токіо є вислідом слабости, а не сили СССР. Загрожений комунокитайським імперіялізмом, совєтський Сибір може мирним шляхом опинитися в імперіялістичних „обіймах" Японії.

Так чи інакше в умовах московсько-китайського конфлікту Сибір може стати тереном деяких політичних несподіванок.

Богдан Галайчук

ВАШИНГТОН В ОБЛИЧЧІ ЛАТИНО-АМЕРИКАНСЬКИХ ПЕРЕВОРОТІВ

II.

Тільки в бразилійському випадку комуністична загроза була наявна, і тому лише тоді американський президент відразу визнав революційний уряд, ще й переслав йому ґратуляції. Глибока, дбайливо проведена інфільтрація може бути знана Центральній Розвідчій Агенції і тим більше місцевій розвідці, але доказати її нелегко; тому в таких випадках, навіть, коли у Вашингтоні радіють переворотом, не можуть поспішати з визнанням.

А вже ніяк не має причини до радости Державний Департамент, коли переворот не спричинений комуністичною загрозою. І, зокрема, в арґентинському випадку.

Кожне усунення конституційного президента, навіть переведене з найчистішими намірами повороту до леґалізму, тривожить Вашингтон і тому, що це — скок у невідоме.

Коли старовинні римляни призначали диктатора, віддаючи йому державну владу, сказати б, „для ремонту", вони знали напевно, що він поверне ту владу, направлену та наоливлену у визначеному речинці нормальним державним органам. У Латинській Америці такої певности немає.

У цій частині світу деколи траплялося, що диктатор перебирав владу в такому самому, сказати б, „римському" сенсі, але направляв державну машинерію з такою систематичністю, що ніколи тієї направи не вважав остаточно закінченою, аж доки не вмирав або не був усунений черговим переворотом. Та в останніх часах такі диктатури трапляються щораз рідше, бо кермування латиноамериканською державою — завдання не надто приманливе, дає мало нагод для одержання лаврових вінків, куди більше для компромітації. Тому військовики, які робили перевороти впродовж останніх десятьох років, трактували державну владу як прикру, неминучу конечність, стараючись якнайскорше виконати делікатне завдання і вернутися „до казарм".

В останніх роках лише перувіянським генералам і адміралам пощастило здійснити диктатуру в клясичному стилі. Вони проголосили її у 1962 році, скасувавши пофальшовані вибори, обіцяли розписати нові, чисті протягом року, і виконали те завдання блискуче. Не так гладко пішла справа в Арґентині,. Час від моменту прогнання Фрондізі до вибору Ілії коштував військовикам чимало нервів і навіть трохи крови, коли дійшло до аудару між „синіми" та „червоними". Гірше скінчився переворот у Домініканській республіці: загрозою комунізації, справжньою громадянською війною і — міжнародним ускладненням.

Деколи хвилево перебрана влада прилипає до генеральських рук, мов смола, і ніяк не можна збутися її, принаймі без болючої втрати престижу. Приклад: невеличкий Еквадор і безмежна Бразилія.

У 1961 році прогнано еквадорського президента Веляска Ібарру, агресивного демагога, що тероризував парляментарну опозицію і виявляв дивну пошану до Хрущова. Щоб при тому якнайменше порушувати конституційну структуру, військовики дозволили перебрати владу віце-президентові, Аросемені, дармащо він, як ми згадували, насував поважні застереження. Щойно коли Аросемені, впившися на прийнятті для дипломатичного корпусу, вдарив свою дружину по обличчю, радне-рад перебрала владу військова хунта. Недавно та хунта уступила, зметена вуличними заворушеннями, і на її місце прийшов тимчасовий цивільний уряд, що дозволив повернутися з вигнання зловісному Веляскові Ібаррі.

Тобто все починається „да капо аль фіне"? Ні, операція започаткована прогнанням Веляска Ібарри, покінчилася фатальним сальдом: п о в н о ю дискредитацією збройних сил, яким у Латинській Америці припадає роля „четвертого органу влади", що має рятувати державний лад на випадок заламання конституційної влади, і тому мусять зберігати високий моральний престиж серед громадянства

Розвиток ситуації в Бразилії відомий читачам „Свободи" від кореспондента з Куритиби, тому пригадуємо її лише у двох словах. Відомо, що квітневий переворот прийшов у 1964 році, сказати б, за 5 хвилин перед 12-ою, як невідклична конечність для охорони країни від комунізму, і що тимчасовий президент, маршал Кастельо Бранко, мав якнайкращий намір привернути нормальний конституційний лад до кінця року, переводячи вибори губернаторів 3 вересня і членів до Конгресу та стейтових леґіслятур 15-го листопада. Але, щоб унеможливити вибір на губернатора Ріо Гранде до Суль симпатика кол. президента Гулярта, він мусів поширити чистку на 7-ох опозиційних послів і заборонити послам голосувати за кандидатів з інших партій, конкретно: заборонити проурядовим послам голосувати за опозиційних кандидатів. Опозиція загрозила бойкотом виборів і, якщо вона виконає ту погрозу, поворот Бразилії до демократичного ладу, під кінець цього року, буде досить сумнівний.

Мимохідь кажучи: ця бразилійська невдача відібрала арґентинським військовикам охоту пробувати „латати" демократію, залишаючи при владі віце-президента, дуже охочого до тої прислуги, та деякі інші дотеперішні державні органи. Зліквідовано всю владу, федеральну і провінційну на 100% і обіцяно поворот до нормальної репрезентативної демократії, але без подання речинця.

Америка визнала уряд ген. Онганії, але щойно після того, як визнала його низка інших держав континенту, бо не може оминути того визнання. Але так само не могла оминути упадку конституційного уряду. Так само, до речі, не могли оминути того прикрого факту арґентинські військовики, які рішились остаточно на переворот щойно тоді, коли втратили надію, що Ілія кінець-кінцем почне адмініструвати країною, і то згідно з вимогами другої половини XX століття.

Денис Квітковський-Квітка

ЗА НОВИЙ ДУХ І НОВИЙ ПІДХІД

(На марґінесі Конвенції Ліґи Української Молоді Північної Америки)

У днях від 2 до 5 вересня ц. р. відбудеться в Дітройті чергова Річна Конвенція Ліґи Української Молоді Північної Америки. Ця організація цікава в першу чергу тим, що заложена вона була й складалася до цієї конвенції майже виключно з української молоді, народженої поза межами України, а поле її діяльности охоплює всю географічну Північну Америку, тобто ЗДА й Канаду. ЛУМПА була заснована ще 1933 року, і Дітройт та стейт Мішіґен горді тим, що одними з засновників Ліґи є такі відомі українські громадсько-політичні діячі як адвокат Іван Панчук, адвокат Стефан Данилишин-Даніелсон (тепер кандидат на посаду повітового судді в повіті Вейн) та проф. Михайло Вихорик.

ЛУМПА має за собою багату історію, але не є завданням цієї статті описувати й аналізувати дотеперішню її працю. Цікаві довідаються про це на конвенції. Мені видається, що основною прикметою ЛУМПА є її склад і завдання. Як уже сказано, заснували Ліґу і тримають при житті народжені уже на цьому континенті українці — часто з другої і третьої ґенерації. Завдання ж цієї організації соціяльно-культурне, отже вона має плекати добрі українські культурні традиції у рядах свого членства і ширити перли української культури серед неукраїнського світу. З меншим або більшим успіхом Ліґа виконувала і виконує ці завдання.

Але часи змінюються, і, якщо загальні напрямні ЛУМПА є й далі добрі, то засяг цих напрямних і стратегія та тактика їх переведення в життя повинні бути піддані повній ревізії. Перші кроки в цьому напрямі вже зроблено.

Хоч спонзором - господарем конвенції є Клюб Українських Ґрадуантів з Дітройту й Віндзору, хоч головнокомандувачем конвенції є теперішній голова ЛУМПА інж. Василь Полевчак з містечка Кларк у Ню Джерзі, хоч у Дітройті дуже активну участь у підготові конвенції беруть, між іншими, проф. Михайло Вихорик, проф. Стефан Віхар та д-р Михайло Строкон з Віндзору, дійсними керманичами конвенції і відповідальними за її успіх є українська молодь, народжена ще на українських землях або на „скитальщині" зараз після другої світової війни — отож „новоприбулі", як нас дехто називає, щоб оминути для багатьох чомусь образливе слово „діпісти". Очолюють конвенцію Остап Квітковський і Віктор Боровський, обидва „новоприбулі". Конвенційний комітет складається в більшості також із „новоприбулих".

У програмі конвенції беруть участь два відділи жіночих організацій: 25-ий відділ Українського Золотого Хреста Америки, що складається з „новоприбулих" членкинь, і Відділ Союзу Українок Америки ім. Олени Теліги, що складається з народженої тут ґенерації. Це також дуже гарна комбінація співпраці. Бо хоч завдання обох відділів різні (Український Золотий Хрест матиме триденну Виставку Українського Народного Мистецтва, а Союз Українок Америки влаштовує баль з розвагами під назвою „Ют Ліґ — Ґо-Ґо"), обидва вони беруть участь у загальній конвенційній програмі.

Крім ділових засідань, програма конвенції цікава ще й її великим концертом у найбільшій концертовій залі Дітройту — Генрі Форд Авдиторіюм. Тут виступить не тільки вперше у ЗДА, але взагалі уперше перед тутешньою українською і неукраїнською публікою ансамбль „Мики енд Бані".

Квінтет „Мики енд Бані" складається з п'ятьох осіб — дівчина й чотири „хлопці". Всі вони уродженці Канади. Співають вони й грають на музичних інструментах українські народні пісні, частинно по-українськи, а частинно по-англійськи. І це буде, мабуть, першою спробою ввести українську пісню й музику в англосаксонський світ і здобути їм там право громадянства нарівні з французькими, німецькими, італійськими, ба навіть московськими піснями.

Ця спроба буде, мабуть, не дуже то сприйнятливою для українських пуританів, які уважають, що наші козаки здобували Скутарі у червоних чи блакитних шараварах, з жовтої шкіри чоботях та у вишиваних сорочках, а українську народну пісню вільно співати тільки у вишневих садках, з соловейком на калині ...

Але, на мою думку, це дуже відважна, мудра й на часі спроба. Ми й донині є чи не єдиною великою нацією, яка не має признання в світі як самостійна культурно-історична й політична одиниця. Цю твердиню невизнання ми мусимо здобути за всяку ціну. Вдаряти в цю твердиню не можемо вже тільки кулями „із семи гармат", але мусимо користуватися й атомовою зброєю. В ділянці культури Архипенко засвоїв собі модернізм, ввів у своє мистецтво новий, „дивний" і незвичний для нас стиль. Але він здобув чужинний мистецький світ. Група „Мики енд Бані" „модернізує" українську народну пісню, допасовує її до стилю модерного джезу, і цим вона здобула собі признання в Канаді. Українська пісня стала доступною для неукраїнців. І це великий крок вперед.

Якнайчисельнішою участю на цьому концерті ми докажемо нашу національну зрілість і або схвалимо нову спробу наших молодих артистів, або, побачивши деякі недоліки, дамо їм доброзичливі вказівки для поліпшення. Але в ніякому разі не зігноруймо їх.

Крім „Мики енд Бані" виступить на тому великому концерті й танцювальний ансамбль Українського Національного Об'єднання в Торонті „Калина" під проводом С. Джуґана. Ансамбль „Калина" складається з „давно-" і „новоприбулих" у віці від 16 до 20 років. Є їх 38 самих танцюристів, і здобули вони собі признання в цілій Канаді. Це буде їх перший виступ у Дітройті, і тому велика українська громада цього міста та його околиць повинна побачити їх. Бо танцювальна група „Калина" не тільки ширить славу України в ділянці мистецтва, але й є, як стверджує канадійський критик Рой Еванс, „надзвичайним і блискучим виконавцем" українського танку.

Це ті початки — добрі початки! — які робить ЛУМПА. Це — перші кроки. Мені здається, що Ліґа повинна зробити дальші два кроки: в свою чисто розваговo-культурницьку програму влити дещо політичного змісту і знайти шляхи та збудувати мости до численних організацій молоді, що складаються з „новоприбулих".

Влиття дещо політичного — не політиканського! — змісту в програму ЛУМПА дасть цій організації ширше поле діяння, піднесе рівень її діяння і рівночасно зробить вартіснішим знаряддям у боротьбі української людини за її повне національне визнання. Цей факт піднесе нашу вартість і важливість, як національної групи, і допоможе в змаганнях наших братів за свободу на рідних землях. Але лишаю цей момент для надуми й розв'язки делеґатів Конвенції.

Побудова мостів для якнайтіснішої співпраці та координації праці всіх наших молодечих організацій є імперативом часу. „Давно-" і „новоприбулі брати й сестри мусять знайти одне одного, подати одне одному руки й намітити спільний плян праці. Не сміємо практикувати політики пашківських республік. Хай гаслом усієї нашої молоді в усіх організаціях стануть слова Юрія Яновського:

> Вперед! Завжди вперед
> летіть відважні!
> Плечима до плечей
> ставайте дружні!

Чому Дітройт не мав би бути початком відродження й нового напрямку в цілях і прямуваннях Ліґи Української Молоді Північної Америки?! І чому Дітройт, молодий і старий, „давно-" і „новоприбулий", не мав би дати перший поштовх новій політиці координації праці та співпраці всіх наших молодечих організацій?!

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

МИРОСЛАВ СКОРИК І САЛОМЕЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА

Хочу додати свої вияснення про родовід композитора Мирослава Скорика. Як син Михайла і Саломеї з Охримовичів-Скориків, він є внуком Олени з Крушельницьких — рідної сестри співачки Саломеї Крушельницької. Саломея Крушельницька, як рідна сестра бабуні Мирослава Скорика, є для нього бабунею-тіткою. Мати Мирослава Скорика навіть носила те саме ім'я, що й її славна тітка. Уся ця родина була дуже музикальна, і тому не дивно, що в ній появляються нові таланти.

Стара приятелька
цієї родини
Марія Сташинська

[*Від редакції:* Подаючи це остаточне вияснення в справі родоводу молодого композитора Мирослава Скорика, що є тіточним внуком славної співачки Саломеї Крушельницької, як про це подала „Свобода" в першій оригінальній нотатці про нього, хочемо вияснити, що він — композитор і піяніст, а не скрипаль. Про наших молодих скрипалів повідомляла „Свобода" у зв'язку з музичним конкурсом Чайковського, а саме про лавреата третьої нагороди на цьому конкурсі Олеґа Крису зі Львова і про лавреата четвертої нагороди Миколу Чумаченка з Арґентини.]

КУДИ ЗАКИНЕ ДОЛЯ

Останній дзвінок. Потиск рук однокласників. Куди закине кожного доля?

Про долю української молоді сказала режимна газета „Молодь України" в 29-го червня. Дослівно: „Переважна більшість учорашніх школярів піде на виробництво, на підприємства, транспорт, у будівництво, сфери обслуговування. Це важливі, відповідальні ділянки, тут скрізь потрібні молоді дужі руки" ...

І конкретні факти, подані тією ж газетою: хлопці та дівчата середньої школи ч. 20 (місто Житомир) завдалегідь проходили виробничу практику і тепер залишаються працювати на льонкомбінаті. А вихованці кам'янської середньої школи, Дзержинського району на Житомирщині, усією клясою ідуть працювати в колгосп.

ТАМ СОНЦЕ, ЯК СЕРЦЕ...

Доньці Лесі

Там сонце, як серце,
дзвенить-виграє.
Кленовий листочку,
дівчатко моє.
Злотава доріжка
од сонця до вій.
Кленочок-листочок
танцює на ній.

Там Лади-Ладусі
співають пісень
Там ночі блакитні
й фіялковий день.
Там срібні ковалики
квіти кують,
Там зорі-комарики
в небі снують.

Ой тіні рожеві,
ой сон золотий.
Ой стежка-мережка
й дівчатко на ній.
Дівчатко-кленчатко,
злотава струна.
Ой пісня блакитна,
ой срібна струна!

СТАНІСЛАВ ТЕЛЬНЮК

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(44)

„І вільний, власний лан
Ти знов оратимеш — властивець свого труду
І в власнім краю сам свій пан"

Ці три рядки — це закінчення відомої поезії Франка „Наймит", написаної 10-го жовтня 1876 року і надрукованої у відомому нам „Друзі". Поезія „Наймит" показує, що молодий поет стає на свій власний шлях, про що сам Франко писав рік пізніше у вступі до поеми „Сон князя" (1877). Там 21-річний поет вимагає нових пісень:

> Іншу пісню час почати, —
> Не про море, про козацтво,
> Не про пімсту, про могили,
> Не про війни, не про кров!
> А почати, браття, пісню
> Про життя, котрим жиємо,
> Про діла, котрі діласм,
> І про працю, що нас жде ...

(Наводимо за книжкою: О. Білецький, І. Басс, О. Кисельов. Іван Франко. Життя і творчість. Київ, 1956, ст. 129.)

Згаданий вище І. Басс пише про вірш „Наймит", що це „перший поетичний твір, в якому вже виявилися революційно-демократичні погляди поета. Пройнятий глибокою вірою в могутню силу народу, він був близький до творів Шевченка і російських революційних демократів" (ст. 127).

Юрій Кобилецький в книжці „Творчість Івана Франка" (Київ, 1956, ст. 164) бачить в образі трудівника-наймита — „образ українського поневоленого народу. Франко вірить, що народ-велетень порве вікові пута і стане хазяїном власного труду і власної волі на визволеній землі".

Гадаємо, що вірш „Наймит", написаний Франком 90 років тому, небезпечний для московських можновладців в Україні, бо його можна застосувати і до мільйонів новітніх кріпаків-українців, які працюють по колгоспах. Чи не актуальне хоч би й таке місце з „Наймита":

> Не раз дітей його тьма-тьменна погибала,
> Та все він пережив.
> З любов'ю він, мов велетень той давній
> Непоборимий син землі,
> Що хоч повалений, а знов міцний і славний
> Вставав у боротьбі.

Франко бачив уже тоді, в 1876-му році, волю для українського народу і кінчав свого „Наймита" такими бадьорими рядками:

> Пропаде пітьма й гніт, обпадуть з тебе пута
> І ярма всі ми порвемо.
> Не даром ти в біді, пригноблений врагами,
> Про силу духу все співав,
> Не даром ти назок чарівними устами
> Його побіду величав.
> Він побідить, порве шкарлупці пересуду,
> І вільний, власний лан
> Ти знов оратимеш — властивець свого труду
> І в власнім краю сам свій пан.
> (ХП, А, ст. 55-57)

Ми бачили, що в „Петріях і Довбущуках" Франко покористувався такими композиційними та ідеологічними засобами, які стрічаються і в пізніших його творах. Подібно є і з Франковою першою соціяльно-політичною та патріотичною поезією „Наймит". Ми бачили, що літературознавці підкреслюють тільки „соціяльно-політичний" бік цієї поезії, не добачаючи в ній українського патріотизму, про який перший заговорив ще в 1910 році згадуваний нами А. Крушельницький в праці про поезію Івана Франка, пишучи, що в „Наймиті" маємо „вже задаток найсильнішого виразу т. зв. „патріотичної" лірики Франка — Прологу до „Мойсея" („Народе мій, замучений, розбитий"), в якому поет „висловив твердий погляд на свій народ та його хиби ... і одночасно звеличав його за творчу силу його духа і висказав надію на його „воскресний день" (ст. 24 і 237).

В „Наймиті" бачимо реалістичний образ селянина-наймита, який є алеґорією поневоленого українського народу, що вкінці переможе всіх своїх ворогів і „буде властивцем свого труду і у власнім краю сам своїм паном".

***

Щоб вірніше оцінити „Наймита" Франка, треба згадати, які поетичні твори в тому часі появилися були в Галичині.

У 1875 р. вийшов перший том поезій відомого більше як маляра, ніж як поета, Корнила Устияновича, в якому містилися дві довгі поеми „Вадим" та „Іскоростень", як самі назви говорять, — теми з княжої доби. Ці поеми хвалили в „Правді", і це змусило Франка написати свою рецензію, заявляючи, що він „на то зовсім иначе задивляється". Не полемізуючи з „Правдою", він писав у „Друзі" (1876, ч. 2, ст. 31):

„Насамперед во вступі автор сам властиво не знає, чого хоче і що пише, — ціла річ кінчиться на викладі початків митології і повірій народних і на викладі початків темної слов'янської історії. Но менша о вступ, — епос „Іскоростень" так єсть за кождим кроком переповнений такими, правду сказавши, непотрібними прелекціями, що читатель за масою митології і сказок не годен добачити і самого оповідання. Із 24 пісней сего епоса далась би сейчас більше половина викинути, а оповідання само не те, щоби на тім не утерпіло, но, противно, зискало більше ясности і связи" (М. Бернштейн. Діяльність І. Франка — критика у журналі „Друг" в збірнику „Слово про Великого Каменяра", том II, Київ, 1956, ст. 180-181).

(Далі буде)

РАЗ-ДВА, РАЗ-ДВА І СВИСТОК

Дорога веде попід крислаті дерева в затишну сторону оселі Українського Народного Союзу, де височіє храм святого Володимира, що його не тільки в уяві нашого славного маляра Любослава Гуцалюка, але й в дійсности творять стрункі корони дерев, а каплиця становить лише вівтарну частину, де кожної неділі повторюється чудо з перетворенням вина. Йдучи цією затишною дорогою, що зроджує настрій і зосереджує, раптом чуєте звуки свистка, що лунають у такт ходи, чи навіть удари команди „раз-два, раз-два". Це дітвора, що перебуває в дитячому таборі Українського Народного Союзу на „Союзівці", йде на Богослуження до цієї оригінальної природної церкви. „Гусачком" входять таборовики під наглядом своїх опікунів до природного храму і займають два ряди лавок перед вітарем.

Відпочинок з таборовим порядком

Зацікавлені, слідкуємо за дітьми після Богослуження і в той спосіб заходимо у їхній табір. На воротах напис, щоб не входити, бо це приміщення для дітей. Але ворота відкриті, а дитячі голоси так і запрошують увійти. За великим будинком „Києва", де замешкують родини вакаційників, розташувався цей табір серед зеленої і лісової панорами, що навіває чар і запах свіжої природи. На просторій поляні, що замаєна прапорами американським і синьо-жовтим українським, гурти хлопців. З-за густих кущів намагаємось вжитись у таборове життя. Ось групка хлопців під проводом братчика-спортсмена вивчає, як будувати вежі, а інша група вивчає віршики. Все це підготова до попису, який відбудеться в день закриття табору, перед батьками, управою табору, „Союзівки" і самого УНС та запрошеними гостями. Нас цікавить інша групка, що розсілась на травичці в тіні крислатого дуба. Це малі актори. Вони вивчають ролі для інсценізації, що буде частиною попису. А інсценізація неабияка. Картина з „Лиса Микити" поета Івана Франка, що його роковини відзначуємо цього року, і що його творчість вивчають і ці малі таборовики.

Встань, орачу

Табір ведеться під гаслом, що його колись убрав у поетичну форму Іван Франко, „встань, орачу". Це не тільки гасло-мотто табору, це його дороговказ. Управа табору намагається розбудити у цієї дітвори любов до української мови й української традиції. Щойно тепер розуміємо, чому під час походу падає наказ „раз-два, раз-два", то знову звук свистка визначує темпо ходи. Не всі ж бо діти в цьому таборі знають українську мову. Як інформує нас управителька цього тарору, учителька Зеновія Ольга Пиріг, тільки половина хлопців знає по-українськи. Але всіх їх об'єднує ще щось більше, ніж мова, а саме інтуїтивне почуття близькости і рідности, бо всі вони українські діти і тільки обставини, а часом і неувага батьків не дають змоги їм пізнати мову своїх батьків і дізнатись про свій рід. В тому допомагає табір. В головному — це відпочинковий табір, але він вперше чергу виховний. Точна програма дня має майже двадцять точок, а в них про відпочинок говорять тільки дві точки, а чотири про перерви на час для харчування. Решта — це зайняття, а чей ранішнє вставання, прорух, миття і вбирання — це в таборових обставинах засіб виховання, бо ведеться за пляном, під наглядом і з увагою для виховання. Саме ця розмаїтість дітей вимагає спеціяльної уваги у виховній системі. Одні діти добре знають українську мову, інші майже її не розуміють, одні виховуються в домах, де розмовляють українською мовою про українські справи, інші чують в себе вдома про загальні справи і часто й не знають, що їхній рід український. В таборі ці різниці затираються.

Вигода, опіка і вдоволення

Дитячий табір є під безпосереднім піклуванням адміністрації „Союзівки". Що це значить? Це значить перш за все гарний харч. „Союзівка" відома загально із своєї добірної кухні. А діти в дитячому таборі дістають всі ті страви, що їх кухня видає для гостей „Союзівки", тільки збільшені. Для дітей видається ще додатково підвечірок. Не тільки харч, все приміщення, вся обстановка прегарна. Великий простірний будинок із просторими сонячними кімнатами для спалень, в кожній по кілька ліжок. З меншими дітьми в кімнатах ночують їхні опікуни-братчики. Для кожної майже кімнати окрема лазничка. Крім головного будинку ще два додаткові, де приміщуються старші діти. Табір має свій власний купелевий басейн, під час купання окремого братчика, як опікуна. Кожного дня перед полуднем обов'язкова купіль, а в гарячі дні ще й додатково після полудня. Безпосередньо управляє табором таборова команда під управою пані Пиріг. Пані Пиріг перебрала щойно цього року команду і тому не могла ще впливати на добір членів команди. Та всі ці впорядчики — це наша молодь, лиш не всі цього року мають відповідну вишкільну таборову підготову. Та є і випробувані таборовики між ними. Ось пластунка Христя Піньковська, що свої вміння, здобуті на пластових таборах, намагається використати тут, як сестричка. Ось пластун Левко Чировський, що вміє здобути собі приязнь кожного таборовика.

Ніч вже йде . . .

Найбільш зворушлива хвилина на кожному таборі — це нічна молитва. То ж і не можемо відмовити собі приємности пережити ще раз це зворушення між тими найменшими роками і найменшими таборовим досвідом дітьми. Всі діти вистручуються у довгу колону. Хорунжі підходять до стовпа і здіймають прапори. Лунає святочно наш український гимн. Дивуємось, чи всі діти розуміють, що вони співають. Але співають завзято і впевнено. Та й напевно запам'ятають на завжди вивчені в таборі слова українського гимну. Після того йде ще один гимн „Боже Великий". Також всі співають, від найменшого таборовика, що в нього ще й вимова звуків невироблена. І на закінчення настроєва пісня „Ніч вже йде", коли всі беруться за руки, як одна громада, щоб бути разом і відчувати силу в цьому з'єднанні перед незнаною чорною ніччю. День закінчено. Він був успішний, як успішним є весь табір. Він допоміг з'єднати одну групу українських дітей в одно і залишить сліди цього з'єднання, що є першим етапом для повного з'єднання з цілим нашим народом, у молодих душах на все життя. І в цьому об'єднанні виростуть ці учасники першого в їх житті таборування, як нова зміна в нашій українській громаді у ЗДА.

Т.

Вашингтон, Д. К.

78-ий ВІДДІЛ СУА В ПОКЛОНІ І. ФРАНКОВІ

78 Відділ Союзу Українок Америки в Вашингтоні, бажаючи відзначити 50-річчя смерти Івана Франка, уладив дня 15-го травня ц. р. святочний вечір, присвячений пам'яті поета.

Центральною точкою програми була доповідь Євгена Маланюка, на тему „Франко — поет".

Є. Маланюк, якого від імені СУА і прибулих гостей привітала голова Відділу п. Слава Скасків, — надзвичайно оригінально, свобідно і невимушено розповів про свої зустрічі з поетичною творчістю Франка в роках своєї ранньої молодости, про дуже поверховий вплив поета Франка на Маланюкове покоління на східніх українських землях, про повільне усвідомлення величі Франка і наростання його впливу. На цьому тлі поет Євген Маланюк схарактеризував творчу індивідуальність Франка — поета, добачуючи в ньому потенціяльного слов'янського Гете, якому тільки зовнішні обставини не дозволили вповні розпростерти крила. Змалював теж доповідач образ тих вартостей, які Франко вніс у скарбницю української поезії, особливо спиняючися на франковому вершковому досягненню, на поемі „Мойсей". Свої твердження він зілюстрував вибором з поетичної спадщини Франка.

Враження, яке зробила доповідь Євгена Маланюка було скріплене відігранням „Української Сюїти" американського композитора Кол Портера, основаної на українській народній пісні.

Доповнила програму деклямація Орисі Пащак, яка читала вірш Євгена Маланюка.

Приявні, яких було біля 60 осіб, ще довго не розходились і за часм, подаваним гостинними панями з СУА, — обмінювались своїми враженнями і пережиттям небуденного вечора.

Софія Кушнір

Нюарк, Н. Дж.

„ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ"

Здавалося б, що говорити тепер про вечерниці — вишивані, чи невишивані — ще трохи завчасно. Літо ж бо, горяч. Але власне, якраз з уваги на те, що літо, що горяч, треба, здається, згадати про це. Вакації ж бо! Дехто, може, вже їх почав, але багато ще їх відбуватиме. А під час вакаційного дозвілля — найкраща нагода підготовити собі потрібні для таких імпрез речі. Діти пороз'їжджаються по різних таборах, а для матерей та господинь залишиться трохи часу для себе. У різних літнисьскових оселях наші „Союзянки" та несоюзянки з різних сторін цієї країни зустрічатимуться з собою. Отже, буде нагода обмінятися узорами вишивок та переговорити деякі нові ідеї щодо влаштовування майбутніх імпрез.

Це так, загально сказавши.

А, тепер особливе звернення до всіх Пань - Прихильниць 28-го Відділу Союзу Українок Америки в Нюарку - Ірвінгтоні: дня 8 жовтня ц. р., згаданий відділу улаштовує свої „Вишивані Вечерниці". Відбудуться вони в новому Народному Домі при 140 Проспект Евню, під звуки відомої оркестри Головацького. Про подробиці тієї імпрези буде окреме повідомлення у нашій пресі. Заохочувати Громадянство до відвідання цих вечерниць, здається, не треба, бо „союзянкові імпрези" мають вже своє добре імення.

Марія Герус
імпрез. реф. 28 Відділу СУА в Нюарку.

Міннесота готується до Українського Дня

Неділя 14-го серпня 1966 року призначена на переведення Українського Дня Цілого стейту Міннесоти. Відкриття намічено на 2-гу по полудні, а офіційна частина з програмою розпочнеться о год. 4-ій по полудні.

Вже третій рік українці Твин — Сіті відзначають свій Національний День на свіжому повітрі в одному з найбільших і мальовничих парків міста Міннеаполісу „Міннегага" зі славним водоспадом, оспіваним американським поетом Генрі Лонгфелло в поемі „Гайявата".

Управа УККА зробила всі заходи, щоб величаво провести цей день. На головного промовця запрошено сенатора Юзика з Канади. Дали згоду бути присутніми представники федерального, стейтового і місцевого урядів. Запевнили свою приявність сенатори і конгресмеми нашого стейту: Кларк Мек Грегор, Енкер Нелсен, Джозеф Карт, Доналд Фрезер, Євген Мек Карті, губернатор Ролвак і мейори обох міст.

В концертовій програмі будуть приймати участь найкращі виконавці молодечих і церковних організацій, які гідно записалися своїм умінням під час Фестивалю Молоді, а також хор „Дніпро".

Мистці — проф. М. Михалевич і Олекса Булавицький працюють над оформленням сцени. По малюнку арт. Ніни Булавицької буде виготовлена відзнака Українського Дня 1966 р. Підготовляються виставити різні експонати з досягнень українців на еміграції.

Управа УККА запрошує українців сусідніх стейтів приїхати і своєю присутністю звеличати разом з нами цей небуденний день, день єдности української спільноти, день маніфестації об'єднання українських сил проти загально - світового ворога — комунізму!

В. Єрмоленко

Помер заслужений громадянин

Інж. Олександер Євтухів помер 7-го червня в Каракасі, Венесуела, в 67-му році життя. Він народився в Кам'янці Подільськім. По скінченні середньо - шкільних студій вступив до армії УНР і був її старшиною. По відступі армії УНР з України дістався до Чехословаччини, де продовжував студії у високій школі і дістав диплом комерційного інженера. Як добрий фахівець скоро дістався до добре платної приватної служби. В Празі інж. Євтухів включився до праці української еміграції, був членом Кураторії Української Гімназії в Модржанах і допоміг її учениками і професорам видістатися перед большевицьким військом з Праги до Німеччини. 1948 дістався до Каракасу, де спочатку був ІРО офіцером, пізніше приватним урядовцем. В Каракасі так само включився до української культурно - громадської праці і був одним з основників Українського Народнього Дому. Залишив в смутку дружину і дві доньки, з них старша Даґмар живе з своєю родиною в Німеччині.

А. Ш.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Повіт Нассав, Н. Й.

ПРОГОЛОШЕННЯ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Цього року перший раз на Лонг Айленді в повіті Нассав був проголошений і відзначений Тиждень Поневолених Націй. Староста повіту дост. Є. Нікерсон, кандидат на губернатора Нюйорського стейту в приявності делегацій поневолених народів підписав відповідну Проклямацію, якою проголосив тиждень від 17 - 24 липня 1966 в цілому повіті Тижнем Поневолених Народів.

Це відбулося 11-го липня і в цій церемонії взяли участь представники етнічних груп: української, литовської, словацької й польської. Українську групу репрезентував УККА-відділ в Гемпстеді такими особами: адвокат Вол. Атлас — голова відділу, Юрій Гураль — заступник, С. Небожинський — скарбник, М. Курчак — секретар і М. Мицьо — Контр Комісія та хлопець і дівчина в укр. народніх строях: Ольга Ільницька та Михайло Баран.

Ініціятором був наш відділ УККА, і підготовив це його референт зовн. зв'язків — Ю. Дранс.

З огляду на те, що відділ якраз зайнятий приготуванням імпрези „Укр. Дня" — не вдалося зробити міжнародньої імпрези, чи урядити маніфестації - віча з тієї нагоди, — але це плянується влаштувати в наступному році, маючи за собою вже перший крок в тому напрямі, щоб нав'язати зв'язки з іншими національними групами.

М. Курчак

Митрополича Канцелярія у Філядельфії закликає, щоб не поміщувати в пресі статтей, які ображають Церкви

Філядельфія. — Редакція „Свободи" отримала з Митрополичої Канцелярії у Філядельфії, за підписом віцеканцлера о. Августина Молодовця, два листи, один під назвою „Людям доброї волі до відома — Становище Митрополичої Канцелярії" і другий „До наших Братів, Православних Українців доброї волі". Перший лист нав'язує до статті проф. Дам'яна Горняткевича, „Катедра чи пародія", що була надрукована у трьох числах часопису в Шикаго, і подає, „що Канцелярія Української Філядельфійської Архиєпархії стверджує, що більшість інформацій, на яких п. Професор Горняткевич опирає свої погляди і висновки, не відповідають правді й до них буде своєчасно зайняте становище відповідальних чинників". Другий лист нав'язує до статті протопресвітера Ігоря Губаржевського „Нехай кожний глядить лиш вгору, хай великого бажає", що надрукована в „Нашій Батьківщині". У листі сказано, що „живемо у країні, де є релігійна свобода і де шанують релігійні почування всіх віровизнань. Чому ж ми маємо прилюдно в часописах ображувати високопоставлених осіб інших віровизнань?" Лист закінчується зверненням: „Просимо ВПреосв. Владик Української Православної Церкви, їх Духовенство і провідних діячів, щоб не поміщували у своїх часописах статті й дописи, які ображають Церкви і людей доброї волі".

У глибокому смутку повідомляємо Рідних і Знайомих, що в неділю, 31-го липня 1966 року заосмотрений Найсвятішими Тайнами відійшов від нас у Вічність, по довгій і важкій недузі, на 43-му році життя, наш Найдорожчий і Невіджалуваний МУЖ, БАТЬКО, СИН І ЗЯТЬ

бл. п.

інж. НЕСТОР ГОРАЄЦЬКИЙ

ПАНАХИДА буде віделужена в п'ятницю, 5-го серпня, о год. 8-ій вечора, в похоронному заведенні Насевичів при 109 Тейбор Ровд у Філядельфії.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 6-го серпня 1966 р. о год. 9-ій в ранці з похоронного заведення Насевичів до церкви Царя Христа, а відтак на цвинтар на Факс Чейсі.

Горем прибиті:

ОКСАНА — дружина
ЮРІЙ, ГАЛИНА й АСКОЛЬД — діти
ОПЕЧАЛЕНА МАТИ В УКРАЇНІ
ОЛЬГА й САВИН АДРІЯНОВИЧІ — тесті
Ближча й дальша родина

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в четвер, 28-го липня 1966 року згинув трагічно наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п.

СЕМЕН СВИНТУХ

проживши 60 років, довголітній член ООЧСУ, Відд. Ню Йорк.

ПОХОРОН у середу, 3-го серпня 1966 р. з церкви св. Юра в Ню Йорку на цвинтар Gate of Heaven, Йонкерс, Н. Й.

В глибокому смутку:

дружина — САБІНА
сини — БОГДАН і ВЛОДКО
Внуки, брат і сестра

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в понеділок, 1-го серпня 1966 року упокоївся в Бозі у Філядельфії по короткій і тяжкій недузі, заосмотрений Найсвятішими Тайнами наш Найдорожчий МУЖ І БАТЬКО

бл. п.

ІГНАТІЙ ТЕРЛЕЦЬКИЙ

б. залізничий асесор, родж. 17-го лютого 1905 р. в Стрию, Зах. Україна.

ПАНАХИДА — в середу, 3-го серпня ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Гасин, 4244 Old York Rd. у Філядельфії.

ПОХОРОН — в четвер, 4-го серпня 1966 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви Царя Христа в Найставні, а опісля на український цвинтар Факс Чейс.

В глибокому смутку:

дружина — ЯРОСЛАВА
син — ЮРІЙ
синова — ЛЕСЯ
РІДНЯ в Україні і в Америці

В АЛЬБЕРТІ, КАНАДА ВІДЗНАЧЕНО УРОЧИСТО 75-РІЧЧЯ ПОСЕЛЕННЯ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

всі в одностроях. Пластуни й сумівці передефілювали опісля перед Владиками, прем. Л. Б. Пірсоном та достойниками і зійшли на площу біля сцени, де й відбулась дальша частина святкувань. Тим часом почесні гості зійшли до Української Хати піонерів (будована і влаштована як хата українських селян в Україні і перших піонерів: з білими стінами, солом'яною стріхою, глиняною долівкою, криницею з журавлем) та й увіковічнили свою участь у святкуваннях своїми підписами в пропам'ятній книзі для відвідувачів.

Дальшу частину святкувань, уже на площі внизу недалеко хати, відкрив вступним словом голова відділу КУК в Едмонтоні адв. П. Саварин, а з привітаннями виступали: заступник королеви в Алберті — віцегубернатор Г. МекЮен, мін. А. Головач від провінційного уряду Алберти, кол. посол М. Лучкович і президент КУК о. прелат В. Кушнір. Головного промовця на святкуваннях, прем'єра Л. Б. Пірсона представив приявним адв. Петро Лазарович, після чого прем'єр виголосив знаменну промову, текст якої в перекладі українською мовою буде надрукований у „Свободі" окремо. Головний зміст промови прем'єра в тому, що він заявився проти поділу громадян Канади на кляси та згадав, що є проти політики „перетоплювання в асиміляційному кітлі". Кол. посол М. Лучкович підкреслив ще раз, що не асиміляція, тільки інтеґрація є найкращою розв'язкою співпраці всіх громадян Канади. Мін. А. Головач закликав зберігати українську мову, українську культуру і традиції своїх предків за прикладом українських поселенців піонерів, які були добрими і прикладними громадянами Канади, але й не забували рідної України, любили Українську Церкву, дорожили своєю вірою, українською мовою, культурою і традиціями.

Головному промовцеві прем. Л. Б. Пірсонові вручив адв. Я. Зеник, заступник голови відділу КУК в Едмонтоні, оправлену в шкіряну оправу англомовну Енциклопедію Українознавства, після чого прем'єр відлетів гелікоптером на поблизьке летовище в Нісіку (спотворена назва наших поселенців: Низька) приблизно вже перед 4-ою год. пополудні, звідкіля виїхав до Лестбридж в Алберті, оминаючи цілком Едмонтон.

На концертову частину урочистостей склались: дві пісні: „Прилинь прилинь" — муз. С. Гулака-Артемовського та „Лугом іду" — муз. М. Лисенка, що їх дуже добре відспівала молоденька студ. солістка Вікторія Винничук (сопрано); три пісні: „Ой з-за гори" — муз. П. Демуцького, „Над Прутом у лузі" — муз. В. Матюка та „Коломийка" — муз. А. Гнатишина, що їх виконав добре відомий чоловічий хор „Дніпро", під проводом свого заслуженого диригента Романа Солтекевича; дві пісні: „Хорал" — муз. Нижанківського — М. Гайворонського і „Стелися барвінку" музика Давидовського, що їх відспівав хор храму св. Івана, під кермою свого диригента Р. Солтикевича і дві пісні: „Ой по горах, по долинах" — муз. О. Кошиця та „Гей ви, стрільці" —муз. М. Леонтовича, виконані мішаним хором церкви св. Василія В., під проводом диригента М. Слободи.

„Гагілки-вільні вправи" пластунок відпали, бо по від'їзді прем. Пірсона мусіли теж від'їхати автобусами до Едмонтону всі пластуни на бенкет. Відомий танцювальний ансамбль „Шумка" виконав танок „Забава на вулиці", а танцювальна група СУМ, танки: „Гуцулка" і „Коломийка". Очевидно приявні не щадили оплесків нікому: ні всім промовцям, зокрема прем. Л.Б. Пірсонові, Заповідав і кермував програмою секретар КУК — Р. Осташевський.

У другій частині програми співали солісти і грала оркестра, що їх зорганізував і ними керував заповідач з радіостанції в Кемровз Д. Хомляк. Тому приявні не могли нарікати навіть на перевантажену програму, бо кожний міг слухати, що йому подобалось. Приблизно в сьомій годині вечором скінчилась концертова частина і решта приявних стали роз'їзджатись додому. Ще мабуть ніколи не було такого натовпу, як в неділю, 17 липня ц. р. на дорогах до заповідника „Елк Айленд Парк", вузеньких дорогах у самому парку та зокрема по полудні і увечері під час від'їзду.

СТРАЙК ЛЕТУНСЬКИХ МЕХАНІКІВ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Пікетувальники спілки Міжнародніх Летунських Механіків Айвен Генкін і Гаррі Брейді на летовищі в Ню Йорку проходжуються, а Розмері МекКеніґ сидить задумана, бо не може користати з летунських ліній.

„Таємничий літак" пропав над Північним В'єтнамом

Сайґон. — Неозначений ближче літак із залогою з восьми летунів пропав над Північним В'єтнамом згідно з повідомленням офіційних чинників ЗДА. Припускають, що цей літак міг висадити командну частину парашутистів. Це перший випадок, що такий літак пропав над Північним В'єтнамом разом із цілою залогою. Американські бомбовики бомбардували смугу між Південним і Північним В'єтнамом, розбиваючи постачальні лінії комуністів. Перебуваючий у Вашинґтоні прем'єр Англії Вільсон заявив, що британський уряд не заперечує бомбардування воєнних споруд на цьому відтинку, хоч і далі противиться американському бомбардуванню Ганою і Гайфонґу. В Південному В'єтнамі американські літаки бомбили комуністичні позиції, а наземні війська вели бої з відділами в'єтконґу в околицях Сайґону. Зі Сайґону подався на еміґрацію противник маршала Кі, колишній командант буддийської революти проти уряду ґенерал Нґуєн Чанг Тгі. Цей колишній командуючий ґенерал першого корпусу південнов'єтнамської армії виїхав американським літаком до ЗДА. Тут в Річмонді, у Вірджінії перебуває його рідня.

Відзначили польське національне свято у Києві

Київ. — „Радянська Україна" з суботи, 23-го липня подала на першій сторінці вістку під назвою „На честь національного свята польського народу", повідомляючи про прийняття, яке з нагоди 1000-річчя польської держави влаштував у Києві польський консуль у столиці України Стефан Стец. В цьому прийнятті брали участь представники так званого уряду України, але сама газета, пишучи про національне свято польського народу, не мала відваги написати про українських представників, а — згідно з русифікаційними директивами з Москви — подала: „з радянської сторони на прийомі були присутні". Полякам можна бути поляками і святкувати своє національне свято навіть у чужому місті, а українцям не вільно називати себе українцями навіть у своїй столиці.

Філядельфія, Па.
ЗАХОРОНКА ДЛЯ ПЕРЕДШКІЛЬНИХ ДІТЕЙ ПРИ КАТЕДРАЛЬНОМУ ХРАМІ НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ

Українська католицька захоронка при катедрі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, під управою Преп. Сестер Місіонерок Покрови Матери Божої, є приміщена в новозбудованім вигіднім будинку, обсадженім деревами, кущами і травниками.

Українська католицька захоронка є призначена для передшкільних дітей від трьох до п'ятьох (3 - 5) років життя.

Найкраще для дитини бути зі своєю рідною ненькою, але сьогодні матері є приневолені йти до праці. Дуже часто вони не мають з ким залишити дітей, а деколи лишають своїх діточок з некваліфікованими особами. Щоб в тій справі помогти українським матерям у Філядельфії, ВПреосв. Митрополит Кир Амврозій подбав про модерне влаштування захоронки для українських католицьких дітей.

Сестри місіонерки будуть навчати дітей української мови, української католицької релігії, українського співу і як поводитися з іншими дітьми.

Навчання буде відбуватися кожного дня від понеділка до п'ятниці впродовж двох годин кожного дня.

Якщо в деяких випадках було б невигідно для родичів залишати своїх дітей на короткий час, тоді можуть задержати дітей в захоронці від 8:30 рано до 2:30 по полудні.

Оплата за вчення і догляд 30 центів від години, а 50 центів за харч від кожної дитини. Оплата є така низька тому, що ВПреосв. Кир Амврозій допомагає утримувати цю захоронку.

Проситься родичів, щоб уже вписували дітей до захоронки.

Побажанням є, щоб родичі прийшли до запису зі своїми дітьми до захоронки, щоб діти привикали до нових обставин. Проситься робити вписи від 9 години рано до 1-ої по пол. або від 3-ої години по полуд. до 7-ої у вечорі Телеф. MA 7-7808.

Адреса:

Missionary Sisters of the Mother of God, 711 North Franklin Street, Philadelphia, Pennsylvania 19123.

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

ЧЛЕНИ ПАРЛЯМЕНТУ В ІНДІЇ ВИМАГАЮТЬ ВІД ПРЕМ'ЄРА ІНДІРИ ҐАНДІ послабити натиск Індії на заборону нуклеарної зброї. Часописи принесли вістку, що Пакістан матиме нуклеарну зброю вже в 1968 р. Міністер оборони Індії Чаван заперечив обвинувачення Пакістану, що Індія плянує в найближчому часі перевести випробування своєї власної атомової бомби. Чаван говорив також у парляменті, що Пакістан купує американську зброю за посередництвом Туреччини й Ірану. Пакістан підписав був також домовлення про заборону нуклеарної зброї, як і Індія.

Збори Відділів УНС
П'ЯТНИЦЯ, 5-го СЕРПНЯ 1966 р.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Повідомляється членів В-ва о. Николая — 104 Відд., що місячні збори від м. серпня будуть відбуватися в першу п'ятницю кожного місяця. — Р. Станко, предс., С. Мисик, секр.

ТАРЗАН, ч. 5661. Армія монголів збільшується...

NOW, WITH HIS ARMY STRENGTHENED BY HUNDREDS, THE KHAN SWEPT SOUTH TO THE CONGO!

MORE AND MORE 'RECRUITS' WERE LURED BY ZATAR'S MAGNETISM-- ONLY THOSE WHO RESISTED WERE KILLED!

І так зі своєю скріпленою армією сотнями в'язнів, хан помчався на південь до Конга!

Щораз більше і більше „рекрутів" були принаджувані магнетизмом Зетара... Вбивали тільки тих, які ставили опір!